

Socialistická strana

Mgr. Michal Pink, Ph.D.

POL 235

31.10.2017

PS v proměnách času

SFIO

Socialistická strana PS

- Dnešní PS, červen 1971 na zakládajícím kongresu v Epinay.
- základními osobami byl F. Mitterrand a Guy Mollet (předseda a tajemník)
- vznikla spojením menších stran, PS strana voličská, malá členská základna
- na rozdíl od jiných socialistických stran v Evropě není moc svázána s odbory
- SFIO naopak vychází z odborového hnutí a podobně i jiné strany
- V roce 1951 – 33%, 1973 – 18,8% a 1984 – 10% pracujících
- 1981 se spíše jedná o učitele jako nejvlivnější straníky
- Slabá stránka – zisk financí na činnost (absence podpory podnikatelů)
- Nepřítel vnější – PCF, nepřítel vnitřní – frakce „G. Molet, M. Rocard“

La Section française de l'Internationale ouvrière

- Jules Guesde, zakladatel SFIO v roce 1905, problematika pacifismu a I. Sv. války
- 1919 odchod z druhé internacionály – „pozitivní pohled na válku“
- masová členská základna a 1920 se odštěpila PCF (delší dobu výraznější)
- nerovnoměrné zastoupení ve Francii (cca absence na polovině území)
- Stanovy: **přetvořit** společnost z kapitalismu na kolektivismus
- vláda Lidové fronty 36 – 37, zavádějí placenou dovolenou, 40 hodin práce/týden
- Leon Blum byl jako předseda vlády stíhán za nepřipravenost Francie na válku
- Profesí advokát, dokázal se ubránit, proces byl zastaven a LB předán Německu
- problém, že přijali Pétaina a Vichy jako „mírové východisko“ z nastalé situace
- maximální členská základna 350 000, P. Ramadier a G. Molet, poválečná SFIO
- obhájce invaze v Suezii zachování Alžírsko

SFIO 1958 – 1969 (71)

- 1958 – Guy Mollet, v prvních letech V. republiky jsou antirežimní strana
- SFIO odmítá novou republiku, musí spolupracovat s komunisty do 1970 konfrontace
- Parlamentní volby 1958 - 15,5% a 44 poslanců, 1962 - 12,54 a 65 poslanců a 1967 - 18,96 a 121 poslanců
- 1965 – Francois Mitterrand oficiálním prezidentským kandidát všech, kdo je proti V. rep.
- PSU levicová strana, nestaví se opozice proti V. rep., modernistický socialismus (Piérre Mendés France)
- Rok 1968 – rozpory, volby 16,53% - 57 poslanců
- Vznik platformy FGDS na socialistické bázi - federace socialistů a radikálů utvořená F.M.
- Později UGSD – Union de socialist et socialist démocrates
- Po celou dobu se jedná a studenou válku mezi PCF a SFIO, zásah 21.8. 1968 ČSSR
- Krize 1969, prezidentské volby Gaston Defferre jen 5%

PS 1971 - 1981

- 1971, strana která je celonárodní, pro – vůdcovská a jednotná
- Prezidentské volby 1974 a volby do AN **1973 – 19,20% a 89 m.** ze 490
- Prezidentské volby 74, těsná prohra o 400 000 hlasů
- Patrný vzestup hlasů kantonální a komunální volby (1976,1977)
- Důležitý vztah PCF a PS, bipolární čverylka
- jasné rozbroje ve volbách 1978 – **výsledek 22,58% a 104 m.** ze 490

PS 1981 – převzetí moci

- Vítězství v prezidentských i parlamentních volbách – **37,51% a 269 m./ 490**
- Masivní realizace programu 110 bodů, rozvoj na evropské úrovni (společně se PSOE),
- Většina poslanců za PS jsou kantoři
- Koalice s PCF, dlouho nevydrží 1984, spolupráce se Zelenými
- 1986 – krize, volební prohra a následuje kohabitace **PS – 31% a 206 poslanců**
- 1988 – opětovné znovuzvolení **F.M., první přímo znovuzvolený prezident**
- První ministerským předsedou je Pierre Mauroy 81 – 84, současně starosta Lille
- Druhým je Laurent Fabius (ENA, věk)
- **1988 – zlepšení situace, 260 poslanců a 34,76%**
- 1988 – nová vláda v čele je Michel Rocard, bez PCF

Proměna voličů PS

- První nástup novodobých socialistů nastal v 70 letech a to v dříve katolických regionech!
- Normandie, Bretagne, částečně Alsasko – Lotrinsko
- Proč? Slábne vazba k náboženství (2/3 jsou pasivní katolíci)
- Pokles zemědělců a OSVČ, spíše zaměstnanci ve službách, Učitelé!
- Problém eroze dělnické třídy
- rok 1978 – 36% volilo PCF a 27% PS
- rok 1986 – 20% volilo PCF a 34% PS

PS 1990 - 1997

- 1990 – kongres v Rennes– zástupci jednotlivých proudů ve straně:
- L. Jospin, L. Fabius, další představitelé M. Rocard a J. P. Chévenement
- levicově nacionalističtí socialisté, intervence v Iráku atd.
- Základní kongres po pádu berlínské zdi, potíž ideologického zakotvení, ztráta většiny, vnitřní spory.
- Hodnocení předchozího období - Mitterrand a jeho úspěchy:
- Vytvoření Socialistické strany v roce 1971
- Dokázal v roce 1981 převzít moc a nebyla z toho další „revoluce“
- Dokázal „ukočírovat“ první kohabitaci
- socialisti jsou jednou z „neidemokratičtějších“ stran

MRG – Levicový radikálové

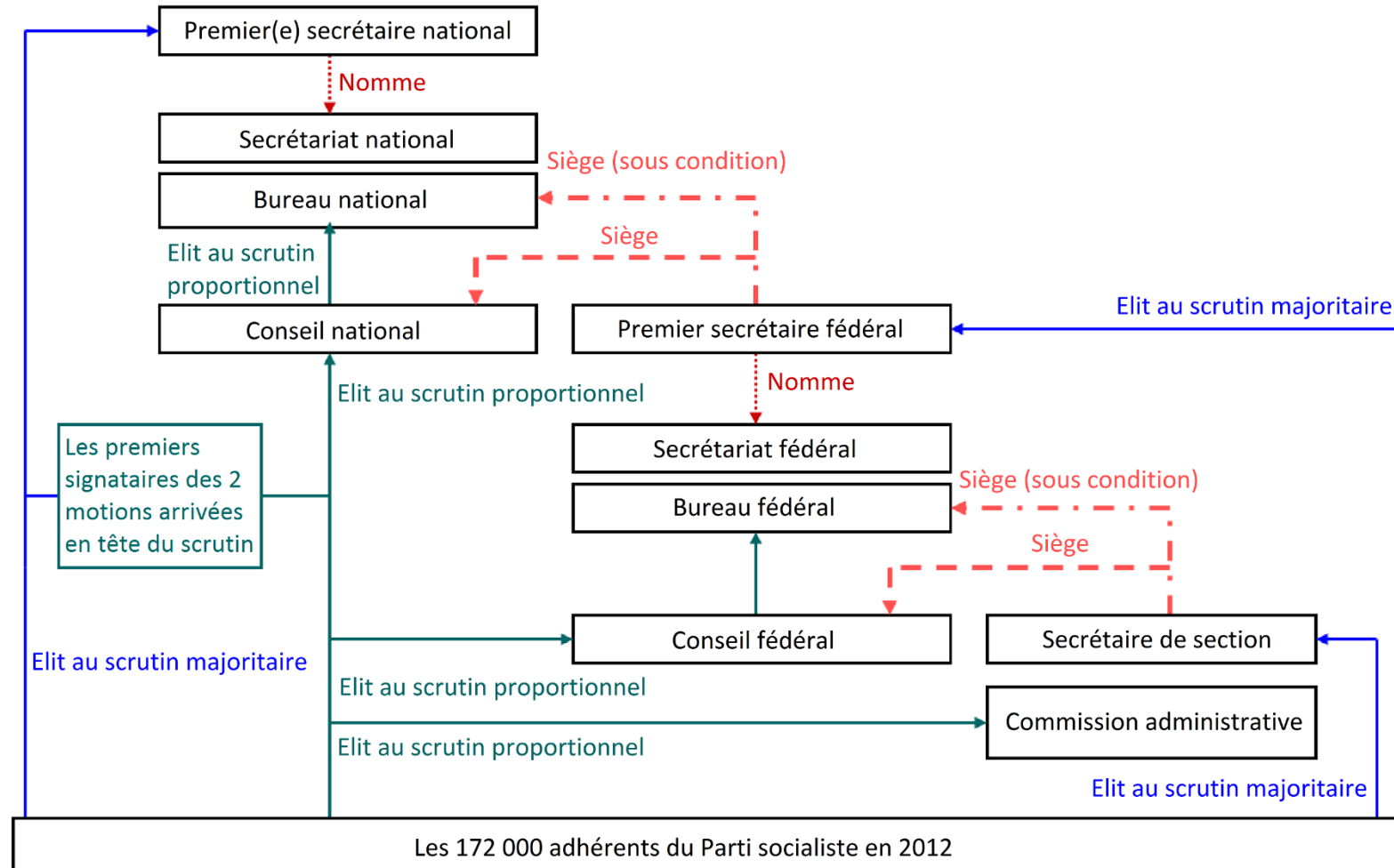
- Někteří radikálové nechtěli participovat na UDF
- radši s PS, historická republikánská levice (od VFBR)
- problémy především s monarchou a křesťanstvím
- jsou dost závislí na PS a samostatné existence nejsou moc schopní
- poslance získají jen tam kde jim to PS dovolí
- J. P. Chévenement

1993 - 2017

- **1993 - 53 poslanců 11,53% - opozice**
- **1997 - 255 poslanců 23,53% - vláda pluralitní levice**
- **2002 - 140 poslanců 24,11% - opozice**
- **2007 - 191 poslanců 24,73% - opozice**
- **2012 - 280 poslanců 29,4% - vládní pozice**
- **2017 – 29 poslanců 7,4% - opozice**
- **Prez. volby 1995 a 2002 – Lionel Jospin 23,30% a 47,36% a**
- **Prez. volby 2007 – Ségolene Royal 25,87% a 46,94%**
- **Prez. Volby 2012 – F. Hollande 28,63% a 51,64%**

PS

Instances du Parti socialiste

Prez. Volby 2017 – Benoit Hamon 6,36%

Závěrem

- Na francouzské poměry se jedná o politickou stranu
- Jasný reprezentant levicových hodnot
- Proměna, nutné je hodnotit stranu podle období a pozice
- F. Mitternad a F. Hollande, nejvyšší úřad Francie
- „spolupráce“ s dalšími levicovými stranami
- 2017 – nejhorší situace za více než 100 let